

НОВИНИ ЕНЕРГОКОМПАНІЇ

WESTINGHOUSE ОФІЦІЙНО ПІДТВЕРДИВ, ЩО БОЛГАРСЬКІ РЕАКТОРИ ВВЕР-1000 З АЕС BELENE, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ ВСТАНОВИТИ НА ЕНЕРГОБЛОКАХ №3 ТА №4 ХАЕС, ЗМОЖУТЬ ПРАЦЮВАТИ НА АМЕРИКАНСЬКОМУ ПАЛИВІ

Керуючий директор Westinghouse Electric Sweden Азіз Даг в офіційному листі до НАЕК наголосив: у разі добудови енергоблоків №3 і №4 Хмельницької АЕС та встановлення на них обладнання болгарської АЕС Belene, компанія Westinghouse зможе поставити своє паливо.

«Westinghouse підтверджує можливість вчасно надати сумісну конструкцію ТВЗ для перших та наступних циклів ХАЕС-3, ХАЕС-4 на базі реактора V-466В. З огляду на часові графіки реалізації проекту ядерного палива, ми рекомендуємо розпочати обговорення технічних деталей та визначити обсяг робіт з експертизи і реалізації проекту палива вже найближчим часом», – йдеться в листі.

Крім того, у звіті з аналізу безпеки, наданого фахівцями, йдеться про те, що активна зона реактора ВВЕР-1000 V-466В складається з 163 тепловиділяючих збірок ТВЗ-А. Саме такий тип ТВЗ-А тривалий час вико-

ристовується у складі активних зон реакторів ВВЕР-1000, що успішно експлуатуються в Україні.

Таким чином компанія Westinghouse розвінчала маніпулятивні заяви псевдоекспертів про неможливість використання американського палива на реакторах болгарської АЕС Belene, які Україна планує придбати у Софії.

Просимо довіряти офіційним джерелам та фаховим коментарям спеціалістів зі світовим іменем, ігноруючи заяви експертів, далеких від ядерної галузі.

За матеріалами НАЕК «Енергоатом»

11 лютого в українському Парламенті прийнято рішення, згідно з яким Україна зможе придбати обладнання болгарської АЕС Belene для добудови двох блоків Хмельницької АЕС.

Енергоатом вітає стратегічне рішення народних депутатів України, яке посилить енергетичну незалежність та безпеку країни, сприяючи подальшому розвитку атомної енергетики та зміцненню національної енергосистеми.

ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПОДЯКУВАВ РАФАЕЛЮ ГРОССІ ЗА ПІДТРИМКУ СТРАТЕГІЇ ЩОДО ДОБУДОВИ ХАЕС

4 лютого Президент України Володимир Зеленський зустрівся з генеральним директором Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаелем Гроссі. Він подякував пану Гроссі за підтримку української стратегії добудови атомних блоків на Хмельницькій АЕС.

«Я вдячний, що директор МАГАТЕ підтримує українську стратегію добудови атомних блоків на Хмельницькій АЕС. Проект добудови є ключем до енергетичної незалежності України й енергетичної стабільності регіону, і важливо, щоб народні депутати України підтримали його», – зазначив Президент України.

Нині будівельна готовність енергоблока №3 Хмельницької АЕС становить близько 80%, а енергоблока №4 – 25%. Добудова цих енергоблоків створить близько 3000 нових робочих місць.

Україна вже довела свою здатність протистояти енергетичному шантажу росії, але майбутнє країни залежить від довгострокових стратегічних рішень. Добудова енергоблоків ХАЕС є одним із таких рішень, що забезпечить країну чистою, безпечною та власною електроенергією на десятиліття вперед.

За матеріалами НАЕК «Енергоатом»

ПРАЦІВНИКИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АЕС

З 28 ЛЮТОГО 2022 РОКУ ПЕРЕРАХУВАЛИ ВЛАСНІ КОШТИ У СУМІ

405 022 854 ГРН*

НА ПЕРЕМОГУ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ!

ПЕРШИЙ ПЛАТІЖ БУЛО ЗДІЙСНЕНО 28 ЛЮТОГО 2022 РОКУ!

ВСЬОГО ЗА 2022-2024 РОКИ ПЕРЕРАХОВАНО 381 775 603 ГРН

ЗА СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2025 - 23 247 251 ГРН

* - У.Т.Ч. ГО "ЕНЕРГІЯ НАШИХ СЕРДЕЦЬ" - 186 457 356 ГРН

СПЕЦРАХУНОК НБУ - 218 565 498 ГРН

ЗБІР КОШТІВ ПРОДОВЖУЄМО!

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!!!

ЩИРА ВДЯЧНІСТЬ КОЖНОМУ ПРАЦІВНИКУ ТА КОЖНІЙ ПРАЦІВНИЦІ ЗА ТАКИЙ ВАГОМИЙ ВНЕСОК У ДОПОМОГУ СИЛАМ ОБОРОНИ УКРАЇНИ!

Радіаційний стан навколо Хмельницької АЕС за період з 3 по 10 лютого 2025 року

Викиди	ГДВ, %	Гамма-фон	мкЗв/год	Гамма-фон	мкЗв/год
		м. Нетішин	0,09	с. Межиріч	0,09
ДІН	0,0046	м. Славута	0,06	с. Білотин	0,09
ІРГ	0,0645	м. Острог	0,08	с.мт Мізоч	0,09
ЙОД*	0,0009	с. Ст. Кривин	0,08		

* – сума радіоактивних ізотопів йоду.

Радіаційний, екологічний та протипожежний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах знаходиться на рівні, відповідному нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

В ЄДНОСТІ - НАША СИЛА!

НОВИНИ ЕНЕРГОКОМПАНІЇ

ГЕНДИРЕКТОР МАГАТЕ НАЗВАВ ДОБУДОВУ ЕНЕРГОБЛОКІВ №3 ТА №4 НА ХАЕС МУДРИМ РІШЕННЯМ

У межах 11 візиту до України з початку повномасштабного вторгнення росії, генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаель Гроссі зауважив, що розширення атомного парку – це суверенне рішення кожної країни. Водночас він наголосив на тому, що українська атомна генерація стала основою енергосистеми у найскладніший для країни час.

«Ми вважаємо, що це суверенне рішення кожної країни, які проекти вона матиме в енергосекторі. У нас складається враження, що у випадку України це мудре рішення, тому що, як ми бачимо сьогодні, атомна енергетика залишалася основою, яка підтримувала економіку в надзвичайно важкий для країни час війни», – сказав глава МАГАТЕ.

Рафаель Гроссі відзначив високий рівень готовності енергоблоків №3 та №4 на ХАЕС та зазначив, що експерти МАГАТЕ вже розпочали «певну аналітичну роботу щодо конкретних сфер, де могли б надати оцінку безпеки проекту».

«Будівництво нових енергоблоків є стратегічним завданням для України, адже воно гарантує нашу енергетичну безпеку та стійкість економіки. Ми вже довели, що атомна енергетика залишається найнадійнішим джерелом електроенергії, і будова ХАЕС дозволить нам зміцнити цю позицію», – зазначив керівник Енергоатому Петро Котін.

За матеріалами НАЕК «Енергоатом»

МАГАТЕ ВЖЕ РОЗПОЧАЛО АНАЛІТИЧНУ РОБОТУ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ БЕЗПЕКИ МАЙБУТНІХ БЛОКІВ №3-№4 ХАЕС

Генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії Рафаель Гроссі заявив, що організація допомагатиме Україні з безпековою складовою проєкту, якщо країна вирішить завершити добудову блоків №3 та №4 на ХАЕС.

«Очевидним є те, що ми зазвичай говоримо про атомну енергетику: вона надійна, контрольована і завжди є – у сонячний день, або в інших умовах. Це важливо. Звичайно, ми знаємо про проєкт добудови енергоблоків Хмельницької АЕС. Як мені стало відомо, готовність енергоблока №3 – 80%, енергоблока №4 – 25%. Це інвестиція, яка вже зроблена», – розповів гендиректор МАГАТЕ.

Він додав, що до проєкту ще мають бути додані важливі складові, які Україна планує залучити із зупиненого будівництва болгарської АЕС Belene. Про це Рафаель Гроссі говорив з Президентом України

Володимиром Зеленським, міністром енергетики України Германом Галущенком та очільником Енергоатому Петром Котіним у межах візиту до Києва.

«МАГАТЕ готове і ми вже розпочали аналітичну роботу в певних напрямках щодо проведення оцінки безпеки. Це буде дуже цікавий проєкт, адже ніколи ще не було ситуації, коли одне будівництво зупинялося, а його напрацювання ефективно інтегрувалися в інший будівельний майданчик з використанням доведеної технології. Україні це вдається, вона знає, що з цим робити», – відзначив Гроссі.

За матеріалами НАЕК «Енергоатом»

ГЛАВА МАГАТЕ ТА УКРАЇНСЬКІ ПОСАДОВЦІ ВІДВІДАЛИ ВАЖЛИВУ ДЛЯ РОБОТИ АЕС ПІДСТАНЦІЮ

Рафаель Гроссі оцінив ситуацію на підстанції. Попри те, що об'єкт зазнав пошкоджень внаслідок російських атак, гендиректор МАГАТЕ наголосив на тому, що він «вражений роботою та зусиллями, які були докладені для збереження ядерної безпеки».

«Ці підстанції є частиною ланцюга забезпечення радіаційної та ядерної безпеки, саме тому дуже важливо, що Рафаель (генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі) тут сьогодні особисто, що є місією МАГАТЕ, які вже відбулися кілька разів і будуть відбуватися надалі на цій підстанції, що рівень обговорення цього питання є на найвищому рівні у світі, на засіданнях МАГАТЕ, дуже важливо, що ми продовжуємо моніторинг цих підстанцій», – сказав Герман Галущенко, міністр енергетики України, під час візиту.

Нагадаємо, це був 11 візит Рафаеля Гроссі до України з початку повномасштабного вторгнення росії.

За матеріалами НАЕК «Енергоатом»

БЕЗПЕКА

ЗАБОРОНА ФОТО-, ВІДЕОФІКСАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ФІЛІЇ «ВП «ХМЕЛЬНИЦЬКА АЕС»

Служба фізичного захисту та загін відомчої воєнізованої охорони філії «ВП ХАЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» звертаються до мешканців та гостей Нетішинської, Славутської, Ізяславської, Плужненської та Острозької територіальних громад з проханням: без нагальної потреби не відвідувати санітарно-захисну зону навколо Хмельницької АЕС, в межах якої, у зв'язку з введенням на всій території країни воєнного стану, проводяться спеціальні охоронні заходи, у тому числі військового характеру.

Щоб уникнути непорозумінь, просимо утриматися від прогулянок у межах зазначеної території та фотографування об'єктів, які входять до складу філії «ВП «Хмельницька АЕС» (промисловий майданчик АЕС, територія бризкальних басейнів, станція знезалізнення питної води, навчально-тренувальний центр тощо).

Також, враховуючи випадки вчинення в різних регіонах України терористичних актів з використанням саморобних вибухових пристроїв, просимо повідомляти до загону відомчої воєнізованої охорони (тел.: 067 381 06 95), або до служби фізичного захисту (тел.: 067 250 68 74) філії «ВП ХАЕС» про випадки, коли ви стали свідками появи в межах санітарно-захисної зони невідомих осіб, які викликають підозру, або виявлення поблизу об'єктів філії «ВП ХАЕС» (промисловий майданчик АЕС, територія бризкальних басейнів, станція знезалізнення питної води, навчально-тренувальний центр тощо) підозрілих предметів (залишені без нагляду пакети, пакунки, рюкзаки, короби тощо).

Крім того, просимо утриматися від прогулянок та влаштування місць відпочинку

навколо технологічної водойми-охолоджувача (водосховища) філії «ВП ХАЕС», особливо в районі дамби, де також здійснюються охоронні заходи, у тому числі військового характеру.

У той же час нагадуємо про заборону фото-, відеофіксації та неприпустимість поширення у соціальних мережах чи загальнодоступних чатах інформації про:

- особовий склад, озброєння, військову техніку, їхню кількість та стан;
- переміщення та розгортання наших військ, їхні координати та місця розташування;
- системи охорони та оборони об'єктів і засоби захисту особового складу;
- зниклі або збиті літаки (літальні апарати) та пошуково-рятувальні операції;
- результати ракетних (повітряних) атак ворога, руйнування, знищення інфраструктурних об'єктів;
- стан та режими роботи енергетичного обладнання виробників електроенергії;
- технологію мереж, межі охоронних зон та технічні характеристики об'єктів;

- завантаженість трансформаторних підстанцій, кількість трансформаторів та їхній тип;
- лінії електропередач, їхню потужність, нумерацію опор, переріз провідників тощо;
- персональні дані співробітників енергетичного сектора із зазначенням конкретного місця роботи та службових обов'язків.

Також просимо наведену вище інформацію обговорити з дітьми та пояснити їм про необхідність дотримання вищезначених обмежень з метою забезпечення безпеки філії «ВП ХАЕС» як об'єкта

критичної інфраструктури та уникнення непорозумінь з особовим складом (персоналом) підрозділів, які виконують бойові завдання з охорони й оборони ядерної установки та об'єктів її життєзабезпечення.

Не варто забувати, що війна триває, тому необдумані оприлюднені фотознімки може завдати значної шкоди обороноздатності та енергетичній безпеці країни.

Будьмо пильними! Разом – переможемо!

Примітка: межі санітарно-захисної зони ХАЕС складають 2,7 км від території філії «ВП ХАЕС» та позначені відповідними знаками на місцевості.

ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗА СІЧЕНЬ 2025 РОКУ

За даними досліджень рівень води в р. Горинь (над рівнем Балтійського моря) в січні 2025 року протягом місяця змінювався від 192,59 до 192,63 метра (мінімальне значення – 192,51 м; максимальне значення – 192,67 м; середнє – 192,58 м).

Температура води в р. Горинь у січні 2025 року протягом місяця змінювалася від 1,6 °С до 3,7 °С (мінімальне значення – 0,9 °С; максимальне значення – 3,7 °С; середнє – 1,8 °С).

Витрати води в р. Горинь протягом січня 2025 року змінювалися від 7,39 до 8,10 м³/с (мінімальне значення – 6,25 м³/с; максимальне значення – 8,27 м³/с; середнє – 7,22 м³/с).

Загальний стік р. Горинь за січень 2025 року склав 19,3 млн м³ (січень 2024 року – 21,8 млн м³).

Рівень води водойми-охолоджувача (при проектному рівні 203,00 метри над рівнем Балтійського моря) в січні 2025 року протягом місяця змінювався від 202,34 до 202,47 метра (мінімальне значення – 202,34 м; максимальне значення – 202,47 м; середнє – 202,41 м).

Площа дзеркала водойми-охолоджувача на кінець місяця склала 19,200 км², об'єм води – 106,894 млн м³.

Температура води у водоймі-охолоджувачі протягом місяця змінювалася від 10,4 °С до 10,8 °С (мінімальне значення – 6,8 °С; максимальне значення – 11,5 °С; середнє – 9,1 °С).

Дані хімічного аналізу якості води водойми-охолоджувача (р-н насосної станції додаткової води (НДВ) та річки Горинь (м. Нетішин, старий млин) у січні наведені в таблиці.

Як видно з вищенаведених даних результатів хімічного аналізу, якість води водойми-охолоджувача в січні за окремими показниками краще якості води річки Горинь.

Основні складові водного балансу водойми-охолоджувача Хмельницької АЕС представлені в таблиці.

Протягом січня викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснювалися відповідно до дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами. Перевищення затверджених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин не було. Загальна інформація щодо обсягів викидів забруднюючих речовин наведена в таблиці.

За даними дослідження хімічного складу атмосферного повітря, проведеного персоналом еколого-хімічної лабораторії ВОНС, встановлено, що в січні максимально разова концентрація окислів сірки на межі санітарно-захисної зони філії «ВП ХАЕС» (в районі м. Нетішина) склала <0,05 мг/м³ (<10,0 % від ГДК), максимально разова концентрація окислів азоту склала <0,02 мг/м³ (<10,0 % від ГДК).

Усього за січень 2025 року випало 19,4 мм опадів. На підставі дослідження хімічного складу атмосферних опадів визначено, що значення рН (водневого показника) склало 7,20 одиниць рН.

Середньомісячна температура повітря в січні становила «+1,8°С» (максимальна середньодобова – «+6,3°С», мінімальна – «-4,9°С»).

Олександр Голод, начальник еколого-хімічної лабораторії ВОНС ХАЕС

Дані хімічного аналізу якості води водойми-охолоджувача (НДВ) та річки Горинь (м. Нетішин, старий млин)

Показник	Водойма-охолоджувач	р. Горинь
Твердість загальна, мг-екв/дм³	5,7	7,6
Масова концентрація кальцію - іонів (Ca²⁺), мг/дм³	78,16	116,23
Масова концентрація магнію - іонів (Mg²⁺), мг/дм³	21,87	21,87
Масова концентрація натрій - іонів (Na⁺), мг/дм³	77,6	14,9
Масова концентрація калій - іонів (K⁺), мг/дм³	12,0	5,7
Бікарбонати (HCO₃⁻), мг/дм³	305,0	359,9
Карбонати (CO₃²⁻), мг/дм³	6,0	0,0
Масова концентрація сухого залишку, мг/дм³	545	461
Масова концентрація сульфат - іонів (SO₄²⁻), мг/дм³	133,4	86,2
Масова концентрація амоній - іонів (NH₄⁺), мг/дм³	0,39	0,45
Масова концентрація нітрат - іонів (NO₃⁻), мг/дм³	2,19	8,89
Масова концентрація нітрит - іонів (NO₂⁻), мг/дм³	0,036	0,050
Масова концентрація фосфат - іонів (PO₄³⁻), мг/дм³	0,34	0,21
Масова концентрація нафтопродуктів, мг/дм³	0,018	0,020
Масова концентрація аніонних поверхнево-активних речовин (АПАР), мг/дм³	0,018	0,023
Масова концентрація заліза – іонів (залізо загальне), мг/дм³	< 0,100	0,144
Перманганатна окислюваність, мгО/дм³	8,96	4,4
Масова концентрація розчиненого кисню (O₂), мгО₂/дм³	10,40	12,02

Основні складові водного балансу водойми-охолоджувача ХАЕС

Показник	Січень 2025 року	Січень 2024 року
ПРИХОДНА ЧАСТИНА		
- акумуляція стоку р. Гнилий Ріг, млн м³	0,957	1,522
- забір води з річки Горинь у водойму-охолоджувач насосною станцією додаткової води, млн м³	3,330	3,290
- повернення води у водойму-охолоджувач з дренажного каналу насосною станцією фільтраційної води, млн м³	1,702	1,627
- скид очищених стічних вод, млн м³	0,257	0,251
ВИТРАТНА ЧАСТИНА		
- скид зворотних вод у р. Вілія (басейн р. Горинь), млн м³	не проводився	не проводився

Загальна інформація щодо обсягів викидів забруднюючих речовин

	За січень 2025 року	За січень 2025 року
Викинуто забруднюючих речовин (без CO₂), тонн	2,365	2,618
Викинуто CO₂, тонн	0,0	0,0

ЗДОРОВ'Я

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ТВАРИН НА СКАЗ: СИТУАЦІЯ У ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

За інформацією генерального директора Хмельницького обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України Миколи Габрикевича, з початку 2025 року станом на 30 січня було зареєстровано 110 укусів людей тваринами. Захворювання на сказ серед людей не зареєстровано ані у 2024 році, ані у 2025-му.

При цьому зафіксовано 3 випадки сказу у тварин, зокрема 1 – у собаки та 2 – у котів. Лікування призначили 18 особам, а 34 отримали щеплення проти сказу.

Протягом 2024 року від укусів тварин постраждали 1444 мешканці області. Підтверджено 12 випадків сказу у тварин. Зокрема, 6 – у собак, 2 – у котів, 3 – у лисиць та 1 – у вовка. 586 особам було призначено лікування, а щеплення проти сказу отримали 915 громадян.

Захворювання на сказ серед людей не зареєстровано ані у 2024 році, ані у 2025-му.

Сказ – це вірусне захворювання, яке має найвищий рівень смертності серед усіх інфекційних хвороб для людини. Вірус сказу вражає центральну нервову систему і після появи симптомів без вчасно розпочатого лікування стає невиліковним – 100% хворих людей помирають.

Захворіти на сказ може людина або тварина, якщо інфікована тварина вкусить, подряпає або ослинить їхні пошкоджені шкірні покриви. Водночас через кров чи сечу тварин сказ не передається. На сказ можуть захворіти всі ссавці: тож кажани, лисиці, собаки, коти, їжаки,

білки, гризуни й інші представники фауни потенційно можуть бути хворими на сказ. Це може бути як дика тварина, так і домашня, якщо її не вакцинували.

Для недопущення сказу серед свійських тварин власникам необхідно щороку робити щеплення всім домашнім улюбленцям, починаючи з 3-місячного віку. Для проведення щеплення тварині необхідно звернутися до лікарень ветеринарної медицини Держпродспожислужби.

У системі охорони здоров'я на рівні медзакладів кожної області визначені центри антирабійної допомоги. У Хмельницькій області вони діють на базі багатопрофільних та міських лікарень. Лікарі зазначених центрів надають медичну допомогу пацієнтам, які звертаються в разі укусів, подряпин, ослинень тваринами, проводять первинну обробку, призначають та проводять курс антирабійних щеплень у разі необхідності.

За інформацією ДУ «Хмельницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»

СКАЗ

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ЩО РОБИТИ ДЛЯ
ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЯК ДІЯТИ
В РАЗІ ІНФІКУВАННЯ?

Як запобігти сказу?

- Вакцинувати домашніх тварин.
- Триматися і тримати домашніх улюбленців якнайдалі від диких тварин.
- Невідкладно звертатися за медичною допомогою після потенційного контакту.

Що робити, якщо вас
вкусив чи подряпав
ссавець або на шкіру
чи слизову потрапила
його слина?

- Ретельно (щонайменше упродовж 10-15 хвилин) промивайте місце ураження проточною водою із милом.
- Обробіть краї рани чи подряпини антисептиком чи спиртовим розчином та накладіть асептичну пов'язку.
- Якщо рана сильно кровить – не гайте часу і викликайте швидку медичну допомогу.
- Негайно зверніться по антирабійне щеплення. Після появи симптомів сказ стає невиліковним – 100% хворих людей помирають.

УРОКИ НАМ ДАЄ МИНУВШИНА

У Нетішинському міському краєзнавчому музеї представлено виставку «Орша 1514: триумф волі і єдності», яка присвячена 510-й річниці битви під Оршею. За словами директорки закладу Оксани Кононюк, торік в Острозі відбулася презентація цього виставкового проєкту, який втілений завдяки допомозі Польського інституту в Києві та ініціативі директора Державного історико-культурного заповідника міста Острога Андрія Бражука.

Завдяки тісній співпраці між музейними установами двох міст тепер з'явилася можливість нагадати про історичні події минувшини й для жителів міста енергетиків.

Виставка розповідає про ключові моменти битви під Оршею, в якій об'єднані війська українців, поляків, литовців на чолі з князем, великим гетьманом литовським Костянтином Івановичем Острозьким здобули перемогу над підступними московитами, які відстоювали інтереси свого князя Василія III.

Під час презентації з уст заступника директора Нетішинського міського краєзнавчого музею Тараса Вихованця прозвучала інформація про битву під Оршею. За твердженням науковців, у 1512 році розпочалася чергова московсько-литовська війна, яка тривала до 1522 року. Під час бойових дій у 1514 році московити захопили Смоленськ, що відкрило їм шлях на столицю Литви – Вільнюс. На початку вересня дві армії зустрілися біля міста Орша, по різних берегах Дніпра. Об'єднане польсько-литовсько-руське військо очолював великий гетьман литовський (відповідник сучасної посади міністра оборони) князь Костянтин Острозький. Чисельність армії сягала до 16 тисяч осіб та складалася з піхотинців, легкої литовської кінноти та важкої польської кінноти. Додатково князь Острозький посилив своє військо гарматами, розміщуючи їх збоку від основних сил. Московські війська, очолювані Іваном Челядіним, склалися переважно з кавалерії. Сучасні дослідники вираховують чисельність московського війська від 12 до 16 тисяч, хоча король Сигізмунд I у листах, що розійшлися до монархів західної Європи, писав про 80-тисячне московське військо, яке розбив князь Острозький.

Перемога українських, польських та литовських військ під Оршею на певний час зупинила експансію московського князівства на ці землі. Стала вона також особистим триумфом Костянтина Острозького, який хоча і був православним на відміну від більшості польської та литовської еліти, але зміг здобути прихильність короля та великого князя та піднятися на найвищі щаблі кар'єри у Великому князівстві Литовському.

Про феномен роду князів Острозьких на презентації виставки розповіла директорка Острозького музею книги та друкарства, заслужена працівниця культури України Світлана Позіховська. Так, зокрема, князь Федір Острозький на чолі українських полків брав участь у Грюнвальдській битві, яка зупинила експансію Тевтонського ордену в Європу. Під час правління князя Василя-Костянтина Острозького було заснова-

но перший вищий навчальний заклад у Східній Європі – Острозьку академію та було видруковано легендарну Острозьку Біблію. Що стосується Костянтина Івановича Острозького, то у 1497 році він отримав посаду великого гетьмана литовського, тобто очолив збройні сили Литви. За військову доблесть та заслуги сучасники порівнювали князя Острозького з античним воєначальником Сципіоном. Він провів 65 битв проти татар та московитів, з яких зазнав поразки лише у трьох. Після однієї з них – битви під Ведрошею 1500 року – Костянтин Острозький потрапив до московського полону. Його життя є яскра-

Пам'ятна монета у подарунок Нетішинському міському краєзнавчому музею

вим свідченням не лише стійкості та мужності, але й того, наскільки високо його цінували сучасники. Навіть після майже 7-річного утримання в полоні Острозький зміг повернутися до активної політичної та військової діяльності. Факт, що він повернувся на посаду великого гетьмана литовського після звільнення, говорить про надзвичайний рівень його військових здібностей і стратегічного мислення. Це також демонструє величезну повагу з боку корони. Острозький не лише зберіг своє становище, але й очолив об'єднані сили в одній із найважливіших битв свого часу – під Оршею.

Світлана Позіховська нагадала, що коли Національний банк України започаткував випуск серії срібних монет «Славенні роди України» номіналом «Десять гривень», перший випуск було присвячено родині Острозьких. Крім цього, на метале-

Білоруська монета «Один рубль», 2014 рік

вих українських грошах 2014 року випуску увічнено перемогу князя Костянтина Острозького під Оршею 500 років тому. Таку монету Світлана Володимирівна подарувала у фонди Нетішинського міського краєзнавчого музею. Було згадано й факт випуску білоруської монети у 2014 році номіналом «Один рубль», присвяченої князю Костянтину Острозькому – оборонцю від московитів. Тут наші сусіди проявили певну хитрість: завуальовано відзначили 500-річчя битви під Оршею.

Під час презентації було оцінено картину «Битва під Оршею», мовляв, це – хороший приклад міжкультурного діалогу Західної та Центрально-Східної Європи. А також цінне джерело до історії зброї, військової справи та костюма першої третини XVI століття. Автор трактує усіх своїх персонажів рівноправно, не кепкуючи з переможених і не знецінюючи діяння переможців. Хоча його симпатія, звісно, на

Фрагмент картини невідомого художника: князь Костянтин Острозький під час битви під Оршею

боці ягеллонського рицарства. Крім цього, образ Костянтина Острозького на полотні дуже близький до прижиттєвого зображення на деревориті, створеному 1515 року в Кракові, який теж ілюструє битву під Оршею. До речі, у Будапештському національному музеї дотепер зберігають шаблю, яку антикварна традиція пов'язує із Фердинандом Тирольським, на її клинку є дата «1514». Вона до дрібних деталей подібна на зброю князя Острозького з експозиції Національного музею у Варшаві. Це опосередковано додає вірогідності аргументації Дітера Кепліна про зв'язок автора й самої картини з королівським двором угорських Ягеллонів.

Після перемоги під Оршею лицарі князя Острозького могли взяти і Смоленськ, і Москву та остаточно розчавити московське царство, але, відбивши російську загрозу, вони втомившись воювати і повернулися додому. Трохи більше ніж через сто років Москва оговталася від поразки під Оршею і знову рушила на Європу. І це відбувалося не один раз. А у 21 столітті нащадки ненажерливих московитів своїм чоботом ступили на суверенну територію незалежної України. Прийшов час завершити справу князя Острозького! Українцям випала доля зробити все для остаточної дезінтеграції сучасної російської імперії і для остаточної перемоги над Москвою. Сама ж перемога під Оршею, як було наголошено під час презентації виставки, є хорошим прикладом патріотичного виховання молодого покоління, яке повинне завжди пам'ятати про підступність територіального сусіда в особі російської федерації.

Зараз в умовах війни територіальну цілісність України серед багатьох бойових підрозділів захищають бійці 30-ї механізованої бригади імені Костянтина Острозького, яку сьогодні вважають елітою української армії. Цей підрозділ пройшов горнило війни в 2014-2015 роках у боях за Савур-Могилу та Дебальцеве, що на Донеччині, а з 2022 року винищував «вагнерівців» на Бахмутському напрямку. З ім'ям князя Острозького – до Перемоги!

Олександр Шустерук

ВЕРБУЮТЬ ДЛЯ ПІДРИВУ ТЦК? ТИ СТАНЕШ СМЕРТНИКОМ!

За інформацією Служби безпеки України останнім часом зафіксовано випадки вербування для підриву ТЦК.

Спецслужби рф почали використовувати тактику підриву виконавців, які мінують ТЦК. У жодному разі не виконуйте прохань знайомих або незнайомих людей занести будь-що до ТЦК. Про подібні випадки вербування повідомляйте через відкритий чат-бот СБУ: t.me/spaly_fsb_bot

СБУ гарантує повну конфіденційність. Разом до перемоги!

СТВОРЮЙТЕ АКТУАЛЬНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОНТЕНТ!

Інформаційний вісник «Перспектива» є провідником інформації, подій і фактів, які цікавлять нетішинських енергетиків. Ми готові об'єднати зусилля непересічних людей, аби урізноманітнити палітру часопису, зробити видання цікавішим, читабельнішим.

Якщо вам є чим поділитись з громадою, ви можете запропонувати актуальну тему, готові допомогти нам у пошуку нових героїв майбутніх публікацій, телефонуйте: 6-37-84, пишіть на електронну пошту stepanyuk.tetiana@khnpp.atom.gov.ua. Будемо раді спільно наповнювати часопис новим змістом.

Редакція інформаційного вісника «Перспектива»

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

ВЕРБУЮТЬ ДЛЯ ПІДРИВУ ТЦК? ТИ СТАНЕШ СМЕРТНИКОМ!

ФСБ ПІДІРВЕ ВИБУХІВКУ РАЗОМ З ТОБОЮ!

ПИШИ НА ЧАТБОТ СБУ: t.me/spaly_fsb_bot

Перспектива

«Перспектива» – інформаційний вісник Хмельницької АЕС. Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа»

Розповсюджується безкоштовно виключно серед працівників Хмельницької АЕС та на території громад, які входять у 30-кілометрову зону спостереження Хмельницької АЕС. 2025©ВРГІЗМІ філії «ВП ХАЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»

Головний редактор Тетяна Степанюк, тел.: 6-37-84
Редактор Лариса Власюк, тел.: 6-37-85
Кореспондент Олександр Шустерук, тел.: 6-37-86
E-mail: stepanyuk.tetiana@khnpp.atom.gov.ua
Віддруковано у видавництві ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ», м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел/ф.: (044) 581-68-15. Тираж 1000 екз.

